

prvi, neka pri oknu stoeča 65letna žena pa ranjena na glavi. Množica je zbežala v drugo ulico, kjer je bila zopet neka hišnica ranjena. Začetkom ulice sv. Antona je stal oddelek vojaštva. Ta oddelek je šel z bajonetni nad ljudi. Množica se je umikala proti cerkvi sv. Antona. Krik in vik je bil velikanski, na vojaštvo je letelo kamenje. Vojaštvo je pritisnilo ljudstvo ob desni zid cerkve sv. Antona in ustrelilo med ljudi. Učinek je bil grozen. Neki 35letni človek je bil zaled v glavo. Prenesli so ga v bližnjo lekarno, kjer je umrl. Tudi neki 20letni fant je bil v Via Canale ustreljen, trgovec Viktor Luzzato, ki je stal pri oknu svojega stanovanja poleg kavarne Stella Polane, je bil težko ranjen. Koliko je bilo ranjenih tedaj, ko je bila množica pritisnjena k cerkvenemu zidu, se ne ve. Samo jeden zdravnik Rudečega križa je 14 oseb obvezal. Ranjenih utegne biti kacih 40 mej temi tudi neka žena, ki je z detetom na roki slučajno zašla v to gnečo. Cerkveni zid, kjer so kroglice zbrano vanj priletele, je ves okrušen. Omet je popolnoma odletel in sicer skoro na meter visoko in na poldrugi meter v širokosti, ostali zid pa je kakor posut z luknjami, od krogelj provzočenih.

Skoro ob istem času, kakor pri cerkvi sv. Antona, so tudi na trgu della Barriera vojaki streljali na neke delavce, ki so metali kamenje, a ranjen ni bil nihče. Pač pa je v ulici S. Lazzaro neki vojak z bajonetom težko ranil nekega Hermanna Polenskega, ker je ta klical „proc z morilci!“

Društvo „Lloyd“ je moralno na pritisk za to zbranega razsodišča zahtevalo kurjačev ugodi in pripoznalo, da so te zahteve kurjačev popolnoma utemeljene in opravičene. To se je nazanilo prebivalstvu s posebnimi lepaki. Izrek razsodišča je jako dobro vplival na vse prebivalstvo in je bilo s tem tudi konec izgredom.

Sobota se je toraj tudi krvavo zaključila. 47letni policaj Jako Michelus je bil ustreljen. Michelus je bil prideljen stražnici v ulici Stazione in je prišel ob 7. uri zvečer tja večerjat. Po večerji je šel iskat zase in za nadzornika vina. Koj, ko je Michelus

Ko godci niso not več poznali, ko je klarinet čivkal kakor bolane piše, ko je padel hornist s peči, in ko se je začel basist v pijanosti s svojim pum-pardonom tepsti, tedaj se je Tonče pobral domu.

Čankov Jože in Grošekov Miha, ta dva zaruhala pijanca, pa sta še resnično obsedela in se pobratila, čeravno sta se inače gledala ko pes in mačka in se iz nevošljivosti še videti nista mogla.

Tonče se je za dve uri vlegel, potem pa je moral v hlev k živini. Ura je bila sedem, a ne Čanka, ne Grošeka ni bilo s škornjem. Pet minut po sedmih vzel je Tonče črevlja pod pazduho in jo je mahnil proti Jožetovi koci. Prišedši do mlake, vrgej je obutje v blato in ga obriral potem v travo.

Ko je vstopil v Čankovo izbo, je ta še resnično ležal na postelji in glasno smrdal. Z veliko težavo ga je Tonče zbudil in nato hudo razgrajal in vpil:

stopil iz stražnice, so ostali policaji in tudi nadzornik čuli, da je trikrat počilo, a mislili so da je burja vrata ob zid treščila. Naenkrat je prilete! neki deček in je naznani, da je bil policaj ustreljen. Redarji so hiteli ven in na vogatu ulice Valdirivo našli Michelusa ležati v krvi. Vse zasledovanje morilca je bilo brezuspešno. Poklicani zdravnik je dal Michelusa prenesti v bolnico, kjer je nesrečnik čez par minut umrl.

V nedeljo ob osmih zjutraj se je začelo z razglasovanjem nagle sodbe. Razglasovanje samo kaže, kaj ponzeni nagla sodba. Kompanija vojakov z nasajenimi bajoneti gre po vsi širokosti ulice. Spredaj gre nekaj policajev in orožnikov, poleg stotnika pa policijski uradnik. Vojaštvo se vstavi na vseh važnejših krajih. Tromba zapoje, bobnar gre pred fronto trikrat gor in dol in bobna, kakor se bobna, kadar se pri vojakih kdo ustreli. Potem prečita policijski uradnik razglas, s katerim se razveljavljajo vse ustanovne, osebne in politične pravice prebivalcev in se določa smrtna kazen za vsako zoperstavljanje oblastvenim organom. Razglasenje nagle sodbe je seveda naredilo velik utis.

Kmetski shod v Konjicah.

(Konec.)

Klerikalci pravijo: Kmetje se morajo v neumanosti držati, kajti le tedaj se da z njimi komandirati. Seveda, klerikalci bi radi izobraževali kmetsko ljudstvo po njihovem starem kopitu v duhu „Slov. Gospodarja“ in „Našega doma“. V tih listih pa ne besete druga, kakor večinoma hujskanje in puntanje ljudstva in v tem oziru si je pridobil glavni urednik g. duhoven Korošec največjo izvežbanost. Isti napada neprenehoma najpoštenejše može, ako ne trobijo v klerikalni rog; šunta in ščuva Slovence zoper Nemce, soseda zoper sosedja. V „Slovenskem Gospodarju“ in „Naš Domu“ obrekajo napredno-misleče slovenske in nemške trgovce in njim odvrada v veliki škodoželjnosti ljudi. Zavida trgovcem njih imetje, katero so si pripravili v dolgih letih s trudem in skrbjo.

„To je lepo, jaz se zanesem, da mi prinese drugi škorenj, zdaj pa leži ta pijana Urša ko bukova klada in smreči kakor star medved. Zdaj pa tudi tvojega drugega škornja ne potrebujem več, nasoli si ga, pa ga obesi v dimnik. Da mi je škorenj padel v blato, ne morem jaz nič za to, zakaj pa nisi prišel o pravem času!“

S temi besedami je vrgej črevlj Jožetu na odejo. Ta ga je z zaspanimi očmi gledal kakor bik nove vrate, hotel je nekaj reči, a njegov jezik je bil preokoren. Obrnil se je in spal dalje.

Ravno to, kar je storil pri Čanktu, napravil je tudi pri Grošku. Nato je šel domu, zapregel vole, se peljal na polje in tam sam pri sebi govoril:

„Neumačna črevljarka, znata me pihati v kapo! Pameten mora človek biti, potem pa dobi brez denarja za ples par čisto novih črevljev. Hajc sive, no bele, zdaj le naprej, žegnanje je že končano!“

G. Korošec, zakaj pa neki nikoli ne omenite veliko število tistih klerikalcev, kteri so si nakupičili na župnih premoženja, deset, dvajset, štirideset tisoč goldinarjev in še več, po neopravičenem potu. Neka kronica in nek goldinarček, katerega je dala kaka ženica v božji namen, je smuknil v klerikalni gladen žep. Ta graja je opravičena. Imajo ti ljudje morda skrbeti za obstanek, za deco ali za čas onemoglosti v starosti? Gospod Korošec, povejte nam vendar, kje pa stoji to zapisano v Kristusovem nauku, kolikor premoženja pa si je bil naš Odrešenik nakupičil cel čas svojega življenja, kolikor prvi apostoli? Je li Kristus žegne in nebessa tudi za denarje prodaval, kakor zdajni klerikalci? Seveda izkorisčevati se da le nevedno ljudstvo in če bo ljudstvo razumno postal, potem bo temu nesramnemu klerikalnemu postopanju konec. Ni to zoper sveto vero in veri nevarno? Klerikalno časopisje v prvi vrsti „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom“ kvekata okmetalski zvezi in ravno klerikalci na vse načine zabranjujejo, da se kmetje ne združijo ter neprenehoma ščuvajo drug zoper druga. Enega sosedu krstijo ti hinavci liberalca, drugega socialdemokrata, tretjega brezverca, četrtega nemškotarja i. t. d. in vendar so vsi stanovski bratje, enih pravic in enih dolžnosti, enega trpljenja. Ti hinavski klerikalci z doktorji in plenštvom, ustvarili bi kmetsko zvezdo seveda pod klerikalno komando: moli in delaj in posti se; več si boš pritrgal, več boš lahko dal za klerikalno čast v gladen klerikalnem žep. Pitaj si prasiča, enega daj meni, enega doktorju, ti pa živi kaj ti je ostalo. Ti hinavci bi spravili že kmete v tako kmetsko zvezo, da bi kmetje krenoti in zmeniti ne mogli in ne smeli, spravili bi kmete radi v tiste starodavne čase, v kojih sta se pretepala kmet in gospodov pes z enim in tistem karobačem. To bi bila prava kmetska zveza. Bog nas iste varnj. Ti hinavci bi imeli seveda kmete tako zvezane, da bi v vsaki fari, kjer stanuje 500 do 1500 kmetev, imela dva klerikalca prvo in odločilno besedo.

Dalje je prefekt Korošec v Konjicah govoril: „Kmet naj kmeta voli“, je le posek v oči, dokler ni kmet tako izobrazen, da mu ni treba več pri nobeni reči šepetati na uho, kaj naj stori i. t. d. Prosimo Vas gospod Korošec, ali res mislite, da smo res vsi kmetje tako nevedni, kakor tisti podrepniki, kteri hodijo Vas poslušat. O ne, zatoraj se pa nam kmetom tako slabo in vedno slabši godi, ko poslušamo in sicer ob času volitve, na tisto hinavsko šepetanje na uho. Saj smo že sprevideli, kam nas je to šepetanje spravilo in kam bi nas še. Kmetska politika in kmetsko zastopstvo se je nahajalo od nekdaj v rokah usiljenih učenjakov, kteri so v svoji učenosti slišali travo rasti in glejmo, kam so nas ti ljudje spravili. Sami zase so si prav dobro postlali ali nas kmetov se Bog usmili. In vedno se nam ti kmetski sleparji in hinavci za zastopnike vsiljujejo. Celo nevedni kmetje bi nas ne bili slabše zastopali.

G. Korošec, pustite nas Vi z Vašim spremstvom le v miru, ne šepetajte nam več na uho, mi kmetje se boste že sami med seboj sporazumeli in si

zbrali iz naših vrst može v poslanstvo. Mi kmetje imamo že može, kteri so iz naše sredine in vedo naše težave in britkosti, imajo vednosti in izkušnje toliko, da Vas po vseh straneh na daleč prakosijo. Morda veste Vi bolj v Vaši učenosti, v katerem stoletju je živel kakšen svetnik, ali v gospodarski in kmetijski politiki Vam dokažemo, da ste velika sirotica. Seveda v klerikalnih zborovanjih, kterih se udeležujejo samo podrepniki in kratkoumneži služete z Vašo politiko, pridite pa na naše zborovanje ali povabite nas na Vaše, potem boste sami videli, da ste še pač političen siromak, kajti Vaša vednost kero ste si z branjem pridobili, Vam med skulenimi politiki jako malo pomaga. Vsi stanovi zborujejo in delujejo v svojo korist. Kaj bi neki rekli učitelji, uradniki, duhovniki, kedaj zborujejo, če bi se mi kmetje v njihove razmere vtikali; gotovo bi nas pognali. Pustite tudi vi drugi nas kmete v miru. Za vašo spodnje štajersko kmečko zvezo, ktero hočete osnovati, se prav lepo zahvalimo, saj ste nas že dolgo časa imeli zvezane, da se Bog usmili.

Ti ljubi „Štajerc“, nas pa le zmiraj podpiraj, saj ko bi tebe ne bilo, bi slovenski kmetje od tega lažnjivega „Slov. Gospodarja“ in „Naš Doma“ postal takoj čisto neumni. Naj te klerikalci obrekujejo kakor hočejo, saj v sladek sad se pač ose rade zaletavajo.

Slovenski napredni kmetje.

Razne stvari.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Taki so!) Pustni torek je minul. Ako so povsod ti klerikalci to je, „mladeničke zvezze“ tako razkrinkle kakor pri nas, no potem ni nobene dvombe več, da so le-ti na videz tako krepotni. Dragi mi „Štajerc.“ Ti „Fihposovci“ te tako blatijo, da si brezverski in Bog ve, kaj še. Sedaj pa le ti njim povej, kakšni so oni. Podobni so pobeljenim grobovom: le poslušajte! Na pustni torek zvede se je sešla ta imenitna (?) jurjevška mladenička zveza v neki hiši, kjer so plesali; čujte ljudje božji, ta zveza je pa sovražnik plesa. Pa to še ni najhujše. Bile so tudi „Fihposove“ tercijalke-pevke ali kako se imenujejo. Kaj se je vse počelo, ni da bi govoril, le toliko povem, da so se dekline oblekle v moško obleko, fantje pa v žensko, ter so tako plesali. Najhujši so pa bili vodja in tajnik te zveze. Sedaj mi pa ti „Fihpos“ povej, ali se je od „Štajerčevih fantov in deklet že kaj tacega slišalo, akeravno jih ti tako zaničuješ. Govori tudi ti „lažnjivi kljukec.“ Da bi pa posvaril vodjo in tajnika se niti ne drzneš, posebno tajnika ne. Kdo pa bi ti tedaj tako neslano dopisoval, če ne ta branitelj vseh čednostij, ako bi ga razrazil; toraj le lepo ravnaj z njim. — Mislim storili svojo dolžnost ter ljudem pokazali, da: Ni vse zlato, kar se sveti!

Notar dr. Radey v Mariboru, nekdaj slovensko klerikalni deželnji poslanec štajerski in namestnik deželnega glavarja, je bil te dni zaradi različnih nereditnosti v uradu suspendiran in v soboto dne 8. t. m. aretovan. V soboto popoldne je prišel preiskovalni